

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

ข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานผลการดำเนินการพัฒนาองค์การ (Application Report : AR)

... สถาบันการแพทย์แผนไทย ...

ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงาน

1

หน่วยงานภาครัฐ

2

หน่วยงานภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ

3

สถาบันการศึกษา

4

บุคลากรทั้งภาครัฐ

5

นักเรียน นักศึกษา ผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไป

กระบวนการหรือกิจกรรม ที่สำคัญที่ดำเนินการ ต่อผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1. พัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service plan) สาขา การแพทย์แผนไทยและ การแพทย์ผสมผสาน

ผลการดำเนินงานต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- อบรมการดูแลผู้ป่วยด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย “โรคมัลติเพล็กซ์ อัมพาต โลหิตสตรี และการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย (Palliative care)” ให้กับ ผู้รับผิดชอบงานการแพทย์แผนไทย/แพทย์แผนไทยของ รพช.และรพ.สต. จำนวน 2 รุ่น
- อบรมพัฒนาศักยภาพและเพิ่มพูนทักษะการตรวจวินิจฉัยโรคด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทยให้กับแพทย์แผนไทยใน รพช. และ รพ.สต. จำนวน 2 รุ่น
- อบรมการดูแลผู้ป่วยระยะกลาง (Intermediate Care) ด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
- กำหนดทิศทางการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย และกำหนดประเด็นการประชุมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย ร่วมกับสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน)
- กำหนดทิศทาง และรูปแบบการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพงานการแพทย์แผนไทย (TTM-HA) ในปีงบประมาณ 2564 ร่วมกับคณะกรรมการฯ
- กำหนดโรคหรือกลุ่มอาการสำหรับจัดทำแนวทางเวชปฏิบัติ คือ เริม งูสวัด กลากเกลื้อน แผลสด /แผลเรื้อรัง แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก และประชุมคณะกรรมการวิชาการจัดทำคู่มือแนวทางเวชปฏิบัติด้านการแพทย์แผนไทย
- สืบค้น และรวบรวมคำศัพท์ด้านการแพทย์แผนไทยฯ และทบทวนคำอธิบายศัพท์ด้านการแพทย์แผนไทยฯที่เผยแพร่ไปแล้ว และรวบรวมข้อสังเกตจากผู้ใช้เสนอต่อที่ประชุม รวมทั้งจัดทำคำอธิบายศัพท์ ตรวจสอบคำอธิบายศัพท์ และรวบรวมคำศัพท์และจัดหมวดหมู่คำศัพท์ที่ผ่านมติการพิจารณา
- อบรมการคัดกรองการให้บริการการแพทย์แผนไทยคู่ขนานแผนกผู้ป่วยนอกใน

กระบวนการหรือกิจกรรม
ที่สำคัญที่ดำเนินการ
ต่อผู้รับบริการ
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการดำเนินงานต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
ด้วยการแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์ผสมผสาน

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุให้กับเขตบริการสุขภาพ 13 เขต / แลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อมร่วมกับไต้หวัน
- มอบโล่และเงินรางวัลพื้นที่ต้นแบบดีเด่นให้กับชมรมผู้สูงอายุที่ได้รับรางวัล
- อบรมผู้นำด้านสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้กับอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)

3. พัฒนาบริการการแพทย์
แผนไทยในหน่วยบริการ
ปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วย
บริการปฐมภูมิ (คลินิกหมอ
ครอบครัว)

- จัดทำ (ร่าง) แบบประเมินตนเองเพื่อการพัฒนากระบวนการตามแนวทางการจัดบริการแพทย์แผนไทยแบบบูรณาการที่มีผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง
- อบรมการพัฒนาบริการการแพทย์แผนไทยในหน่วยบริการปฐมภูมิ/เครือข่ายบริการปฐมภูมิ (คลินิกหมอครอบครัว)
- อบรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยใน PCC ให้แก่สหวิชาชีพ
- มีหน่วยบริการปฐมภูมิ (PCC) ที่ร่วมจัดบริการแพทย์แผนไทย 33 แห่ง

กระบวนการหรือกิจกรรม
ที่สำคัญที่ดำเนินการ
ต่อผู้รับบริการ
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการดำเนินงานต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4. พัฒนาโรงพยาบาล
การแพทย์แผนไทยสู่ความ
เป็นเลิศด้านการแพทย์แผน
ไทย

- ทบทวน ปรับปรุงยากลางรักษาโรคสะเก็ดเงินของโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย ได้ตำรับยากลางรักษาโรคสะเก็ดเงิน จำนวน 3 ตำรับ สำหรับใช้ในโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยนาร่อง 19 แห่ง
- ดำเนินงานก่อสร้างอาคารผู้ป่วยนอกและอาคารคลังยาและเวชภัณฑ์ของรพ.สมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน จ.สกลนคร และรพ.ห้วยยอด จ.ตรัง
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้การรักษาผู้ป่วยภาวะโรคไตเสื่อม จากหมอ พื้นบ้านที่ผ่านการประเมินและได้รับใบประกอบโรคศิลปะ ประเภท ค. จากกรมฯ

5. ส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพร
ในสถานบริการสาธารณสุข
ของรัฐ

- ติดตามและตรวจประเมินมาตรฐานการผลิตยาสมุนไพรตาม WHO GMP จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ 1) รพ.เสาไห้ จ.สระบุรี 2) รพ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี 3) รพ.เด่นชัย จ.แพร่ 4)รพ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว 5) รพ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท 6) รพ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย 7) รพ.แม่ใจ จ.พะเยา 8) รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร จ.ปราจีนบุรี และมหาวิทยาลัยที่มีความร่วมมือ
- ข้อตกลงกิจกรรมการแพทย์แผนไทย จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา วิทยาเขตสมุทรสงคราม 2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร 3) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อบรมการตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการผลิต (Process Validation) ในการผลิตยาจากสมุนไพรในโรงพยาบาลของรัฐ
- มอบเกียรติบัตรให้กับโรงพยาบาลที่ผ่านมาตรฐาน WHO GMP จำนวน 5 แห่ง
- มอบโล่เชิดชูเกียรติให้กับโรงพยาบาลที่ผ่านมาตรฐาน WHO GMP จำนวน 3 แห่ง

กระบวนการหรือกิจกรรม
ที่สำคัญที่ดำเนินการ
ต่อผู้รับบริการ
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการดำเนินงานต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

6. พัฒนาศักยภาพการ
ศึกษาวิจัยในคนด้าน
การแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์ทางเลือก ปี 2563

- อบรมจริยธรรมการวิจัยหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องสำหรับคณะกรรมการ นักวิจัย และผู้เกี่ยวข้อง

7. พัฒนาระบบยาสมุนไพร
ให้มีมาตรฐาน เสริมสร้าง
ความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์
ที่ดีของสมุนไพรไทย

- จัดทำมโนกราฟตำรับยาแผนไทย จำนวน 30 มโนกราฟ

- รวบรวมแนวทางการกำหนดราคากลางยาแผนไทย

- รวบรวมรายชื่อ อาการ/โรคทางการแพทย์แผนไทย และจัดทำร่างหลักการตั้งตำรับยาตามองค์ความรู้
การแพทย์แผนไทย 4 กลุ่มโรค/อาการ

- จัดทำร่างแนวทางการตั้งตำรับยาตามองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย

8. จัดทำข้อกำหนด
มาตรฐานตำรับยาแผนไทย
ตามบัญชียาหลักแห่งชาติ

- ได้ร่างข้อกำหนดมาตรฐานตำรับยาแผนไทยจำนวน 3 ตำรับ (ตำรับยาเหลืองปิดสมุทร, ตำรับยาปลูกไผ่ธาตุ,
ตำรับยาประสะเปราะใหญ่)

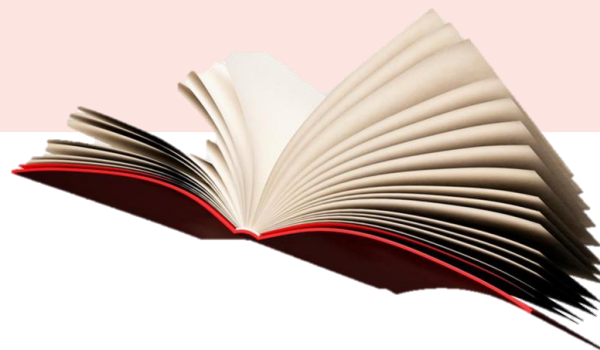

กระบวนการหรือกิจกรรม
ที่สำคัญที่ดำเนินการ
ต่อผู้รับบริการ
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการดำเนินงานต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

9.พัฒนาตำราอ้างอิง
มาตรฐาน (Standard Text
book) ด้านการแพทย์แผน
ไทย เพื่อรองรับหลักสูตรการ
เรียนการสอนการแพทย์แผน
ไทยแนวใหม่ (5 ปี)
ปีงบประมาณ 2563

- ตรวจสอบและจัดหมวดหมู่องค์ความรู้ดั้งเดิม/ตำราชั้นต้นด้านการแพทย์แผนไทย
- จัดทำขอบข่ายงาน (Framework) และกรอบแนวทาง (Outline) ตำราอ้างอิงมาตรฐาน (Standard Textbook) ด้านการแพทย์แผนไทย

กระบวนการหรือกิจกรรมที่สำคัญ
ที่ดำเนินการต่อผู้รับบริการ
และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลการดำเนินงานต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

10. คัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ดีเด่นระดับชาติ ประจำปี 2563

- คัดเลือก/ตรวจประเมินสถานประกอบการที่สมัครคัดเลือกผลิตภัณฑ์สมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ประจำปี 2563
- มีผู้ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์สมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ประจำปี 2563 ทั้ง 9 ประเภท จำนวนทั้งสิ้น 15 รางวัล ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ได้แก่ ยาอมสารสกัดสมุนไพร I-HERB OTC โดย บริษัท มิลลิเมค จำกัด , แอนดรีกซิล โดย บริษัท แก้วมังกรเภสัช จำกัด , ยาน้ำแก้ไอเด็ก ตรามิสเตอร์เอิร์บ โดย บริษัท อ้วยอันโอสถ จำกัด
2. ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ได้แก่ ขมิ้นโกลด์เซรั่ม โดย บริษัท เอ็ม.วาย.อาร์. คอสเมติกส์ โซลูชัน จำกัด , สติรา ฟรีเซียส โบทานิคัล เฟซ แอนด์ เนค ครีม โดย บริษัท ผลิดา จำกัด , อมินตา สกิน เพอร์เฟกชัน เซรั่มโดย บริษัท อมินตา คอสโม จำกัด
3. ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารสมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารโอเมก้าจากน้ำมันจมูกข้าวกล้องผสมน้ำมันถั่วดาวอินคา (ตรา ริชสเตอร์ออลส์) โดย บริษัท เมคิฟูตส์ (ประเทศไทย) จำกัด , บอนเน่ (ผงงาดำ,ใบมะรุ่มผง,โปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง) ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร โดย บริษัท ขาวละออเภสัช จำกัด , ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารข้าวฮิสต์แดง เบเน โดย บริษัท เบเน ลิฟวิ่ง จำกัด
4. ผลิตภัณฑ์สปาสมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ได้แก่ Mineral hair spa shampoo for anti hair loss โดย หจก.ญุโคลน คันทรีคลับ
5. ผลิตภัณฑ์สมุนไพร OTOP ดีเด่นระดับชาติ ได้แก่ ครีมบำรุงผิวหน้านามข้าว โดย วิสาหกิจชุมชนชีววิถีตำบลน้ำเกีฮน , ผลิตภัณฑ์ ล้างห้องน้ำธรรมชาติบูมกรีน พลัส โดย บริษัท ไบโอไบรท์ (ประเทศไทย) จำกัด , โลชั่นเปลือกกล้วยไซ โดย สมุนไพรพญาไพร
6. ผู้ประกอบการ SME ผลิตภัณฑ์สมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ได้แก่ - ไม่มีผู้ผ่านการคัดเลือก -
7. ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสนับสนุนการผลิตยาสมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ได้แก่ - ไม่มีผู้ผ่านการคัดเลือก -
8. โรงงานผลิตยาสมุนไพรดีเด่นระดับชาติ ประเภทโรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลพนา จังหวัดอำนาจเจริญ

ผลลัพธ์ที่สำคัญของหน่วยงาน

1.

ประชาชนมีโอกาสและทางเลือกในการเข้าถึงบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่มีคุณภาพมาตรฐาน ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

2.

บุคลากรทางการแพทย์แผนไทยและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพของประชาชนทุกกลุ่มวัยในชุมชน

3.

โรงพยาบาลของรัฐมีศักยภาพในการผลิตยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่มีคุณภาพมาตรฐาน และปลอดภัยต่อผู้บริโภค

4.

ยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างมูลค่า ให้มีความน่าเชื่อถือ สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

5.

ผู้ประกอบการ ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มียอดความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร สามารถนำไปใช้ในการผลิตได้อย่างถูกต้อง และสามารถจัดเตรียมเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อขอขึ้นทะเบียนยาได้อย่างถูกต้อง

กรมแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
Department of Thai Traditional and Alternative Medicine

สถาบันการแพทย์แผนไทย

...ขอขอบพระคุณ...